

Jerome Lejeune

Av Steinar Thorvaldsen, Universitetet i Tromsø.

Saken kort

Noen forskere frembringer banebrytende ny kunnskap og høster priser og stor heder for dette. Finnes det offentlige darwinkritikere blant dette toppskiktet av forskere? Ja det gjør det så absolutt, selv når vi begrenser oss til de som har stått offentlig frem med sine meninger i løpet av de siste årtiene. Vi skal i denne artikkelen presentere Jerome Lejeune, og i senere artikler kommer Fred Hoyle og Walter Heitler. Dette er forskere helt oppe mot nobelprisklassen. Selv om vi ofte hører at alle betydelige vitenskapsmenn er darwinister, så bygger dette altså på svært mangelfulle kunnskaper.

Den franske barnelegen og genetikeren *Jerome Lejeune* (1926-1994) var professor i genetikk på Det medisinske fakultet ved universitetet i Paris. Han var en av det 20. århundrets betydeligste biologiske forskere og mottok en rekke priser for sin forskning. I 1962 mottok han den prestisjetunge *Kennedy-prisen* fra president Kennedy, og i 1969 *William Allen Memorial Award*. Han var også medlem av Det pavelige Vitenskapsakademiet samt en lang rekke vitenskapelige selskaper, og ble dekorert med l'Ordre National du Merite. En stiftelse med hans navn ble opprettet i Paris i 1996, med forgreininger til USA og Canada.

I 1958 oppdaget Lejeune det ekstra kromosom 21 (trisomi 21) som forårsaker mongolisme. Mongoloide har altså tre kopier av dette kromosomet, ikke bare to som er det vanlige. Han var dermed den første genetiker som identifiserte en genetisk bestemt funksjonshemning. Lejeunes oppdagelser stoppet ikke med trisomi 21. Ved sin fortsatte forskning kartla han flere andre sykdommer knyttet til kromosomfeil. Fravær av genetisk materiale i deler av genomet kan også føre

til kliniske sykdommer. I 1963 identifiserte han *Cri du Chat*-syndromet, knyttet til en manglende del av kromosom 5, og i 1966 beskrev han 18q-syndromet som resultat av en mangel ved kromosom 18.

Han identifiserte også trisomier knyttet til kromosom 9 og kromosom 8.

Professor Lejeunes oppdagelser revolusjonerte genetikken og banet vei for ny terapeutiske forskning og arbeidet som kreves for å finne lindring og botemidler når opprinnelsen til en sykdom var fastlagt. Men når denne forskningen etterhvert ble frakoblet sitt egentlige formål, førte

hans oppdagelser også til eliminering av barn som var berørt av genetiske sykdommer.

Lejeune hadde alltid sett sin forskning som uatskillelig fra medisinsk behandling, og han ble forskrekket da han etter hvert innså de konsekvensene som misbruk av hans oppdagelse ville få ved selektive aborter av mongoloide babyer i mors liv. Han skrev at: «De flagger kromosomal rasisme som en frihet ... Denne anvendelsen av vår kunnskap om trisomi 21 er en benektelse av selve medisinen og det biologisk brorskap som sammenfletter den menneskelige familie, og dette er mer enn hjerteskjærende ...». Det var denne erkjennelsen som drev Jerome Lejeune å begynne sin kamp for livet. Denne kampen kostet han trolig Nobelprisen og viser hans enestående styrke som menneske.

Pro Vita

Lejeune var gjennom hele sin karriere en utrettelig og fryktesløs forsvarer for livets sak. Han vek aldri tilbake for å bli et motsigelsens tegn. Som kristen lege og forsker fastholdt han at ethvert menneskeliv, fra befruktningen til den naturlige død, har krav på ubetinget respekt og dermed aldri må gjøres til et middel eller til et forsøksobjekt. Han utformet også det som nå går under navnet *Lejeune-erklæringen*. Erklæringen ble utarbeidet av *World Federation of Doctors Who Respect Human Life*, og danner grunnlaget for de internasjonale Pro Vita-bevegelser. Den lyder:

«Under hele sin utvikling er fosteret et levende individ. Det er fundamentalt forskjellig fra morens organisme som beskytter det og gir det næring. Fra befruktningen til alderdommen er det samme levende individ som utvikler seg, modnes og dør. Det er utstyrt med særegne trekk som gjør det unikt og dermed uerstattelig. På samme måte som legevitenenskapen skal stå til tjeneste for livet når det går mot sin avslutning, skal den beskytte livet helt fra dets begynnelse. Den absolutte respekt som pasientene har krav på, er ikke avhengig av deres alder og heller ikke av den sykdom eller svakhet som måtte ramme dem. Når legen står overfor en nødsituasjon som skyldes tragiske forhold, er det legens plikt å gjøre alt som står i hans eller hennes makt for å hjelpe både moren og barnet. Det strider derfor mot en leges oppgave bevisst å avbryte et svangerskap på grunn av arvelige faktorer eller for å løse et moralsk, økonomisk eller sosialt problem.»

Lejeune hevdet at i de moderne demokratier som ikke lenger refererer til en høyere morallov, er det enhver hederlig borgers plikt å selv utfylle dette tomrommet med det han mener er det beste for samfunnet. Det er den viktigste plikt han har, og den siste rettighet han har tilbake. Pro Vita i Norge sto bak opprettelsen av mange rådgivningskontorer for gravide (AAN, nå Amatheia) og ble fra 2002 del av livsvernorganisasjonen *Menneskeverd*. Lejeune hadde også et nært forhold til Danmark da hans kone var født og oppvokst i Kerteminde.

Ikke darwinist

Lejeune har ikke produsert noen større sammenhengende redegjørelse for sitt syn på darwinismen, noe som ikke er så underlig siden hans tid i hovedsak gikk med til forskning, legegjerningen og mange lederverv.

Men i sine foredrag kommer han med sine klare bemerkninger: «Neodarwinismen har nå nådd samme ærverdige punkt i vitenskapshistorien som det Ptolemeiske system med episykler hadde i astronomien for lenge siden. Vi er klar over at det ikke virker.» (Bonisch, 1975 side 64). Han hevder at den moderne kunnskap om kromosomer gjør det umulig for et menneske å ha utviklet seg sakte og gradvis fra pre-mennesker, og avviser dermed neodarwinismen.

«Og ut fra det vi vet om primater, det vil si om gorilla, sjimpanse, orangutang og mennesket, kan vi trygt si at neodarwinismens utspekulerte forenkling er det nå bare godt å plassere i museet for gamle nyheter, det vil si det museet der du setter de gamle funn som ikke lenger har noen forklarende interesse.»

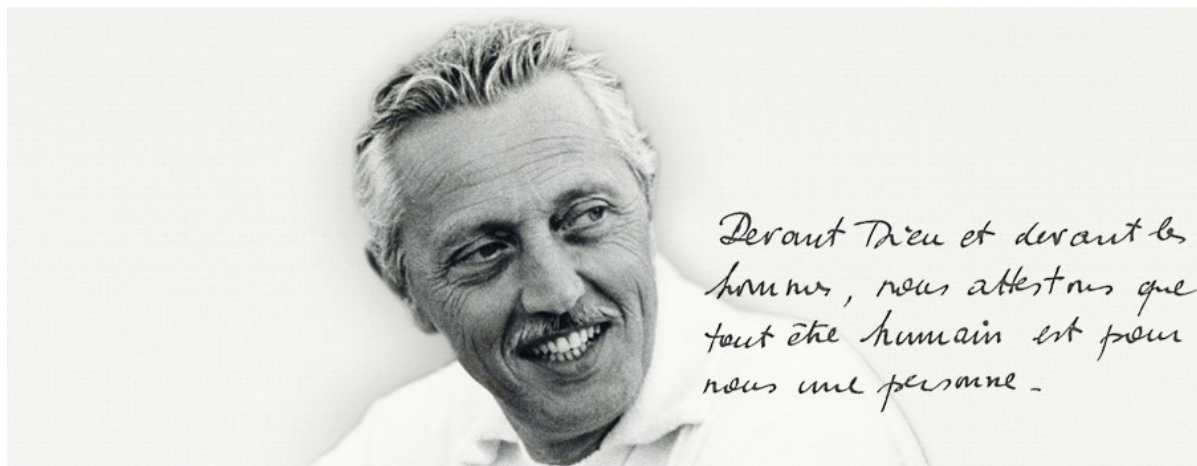
Og litt senere:

«Ut fra selve strukturen av kromosomene kan vi vise at den menneskelige art ikke kom fra en progressiv menneskeliggjøring av en pre-humane. Vi kan være like så sikker på at gorilla aldri ble en gorilla ved en progressiv gorillagjøring av en pre-gorilla. Slik er det ikke. De blir fortalt som fabler i klassiske bøker, men de er ikke lenger sanne.»

Lejeune hevder at darwinismen hverken kan forklare livets opprinnelse eller artenes opprinnelse. Det den kan forklare er rasenes opprinnelse innenfor arten eller grunntypen, og der er den en utmerket teori. I et mye lest brev *Lettre à Virginie* diskuterer Lejeune også forholdet mellom Bibelens skapelsesberetning og den moderne naturvitenskap. Her avviser han Darwins tanke om en gradvis evolusjon som forklaring på artenes opprinnelse, fordi den genetiske barriere mellom artene umuliggjør en slik utvikling.

I et foredrag i Paris den 17. mars 1985 formulerte han seg slik: «Vi har for tiden ingen akseptabel teori for evolusjonen. Det finnes ingen, og jeg godtar ikke den teorien som jeg hvert år presenterer for mine studenter. La meg forklare dette. Jeg underviser i den syntetiske teorien som går under navnet Neodarwinismen av en eneste grunn. Ikke fordi det er en god teori, for vi vet den er dårlig; men fordi det ikke er andre teorier. Mens vi venter på noe som er bedre, blir studentene undervist i noe som er mangelfullt, som en slags første tilnærming.»

Lejeune underviste altså i neodarwinismen til tross for dens svakheter og feil. Ved å ta utgangspunkt i evolusjonære antakelser om fossiler og fossilfunn, forsøkte han å vise at Genesis og paleontologien uttrykte det samme, men han fant ingen beviser for evolusjon ut fra selve genetikken og dens system. De 23 kromosomparene som utgjør vår genetiske kulturarv, er felles, bortsett fra funksjonshemmende eller sykdomsbærende tilfeller. Hvordan kan vi neglisjere det aller sterkeste biologiske bevismaterialet som er gitt til oss: det fulle slektskap mellom menneskene? Lejeune konkluderer ut fra sin banebrytende vitenskap at mennesket er unikt og enestående i forhold til andre livsformer. Flere stiftelser arbeider nå videre i hans fotspor.

»For Gud og mennesker bekrefter vi at alle de menneskeformer der kommer etter os, er rigtige mennesker.«

Litteratur

Jérôme Lejeune. Adam et Eve ou le monogénisme. *Nouvelle Revue Théologique*, 90 (1968), 191–96.

Se: <http://qe.catholique.org/evolution-et-creation/7892-adam-et-eve-ou-le-monogenisme>

Jérôme Lejeune: Forsøgg med menneskefostre det er biologiens pornografi. Intervju ved Torben Riis i *RFMnyt*, nr 2, 1994. Blad utgitt av Landsbevægelsen Respekt for Menneskeliv.

D. Bonisch (ed.) *Quality of Life*. Proceedings. Combined conference, Guild of St. Luke, SS Cosmos and Damian, Wairakei, 1975.

Jean-Marie Le Méné. *Le professeur Lejeune, fondateur de la génétique moderne*. Mame, 1997.

Peter Wilders. Evolution Theory: Some Facts. *Christian Order*, Mars 1998.

Nettsteder: <http://jeromelejeune.org/>

<http://www.fondationlejeune.org/>